

از نوروز تا نوروز

زلیخا صبا



www.ketab.ir

از نوروز تا نوروز

زلیخا صبا

ویراستار: مینو امیر ارده جانی - حسین اصدق پور هرروی
طراح جلد: داوود یوسفیان
صفحه‌آرا: مهیار پرچلم
حروف‌چین: منیر زرهون
چاپ: ماهمینو
چاپ نخست: ۱۳۹۹
مارگان: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۳۵۰۰ تومان

شناسه: صبا، زلیخا، ۱۳۳۱-

عنوان: پدیدار: نوروز تا نوروز
(رسم، رسو، ردم تالشی منطقه ماسال) / زلیخا صبا.

مشخصات نشر: ست: ماه مینو، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۳۰ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۳۳۱-۴-۱

موضوع: نوروز - ایران - آداب و رسوم

موضوع: فرهنگ عامه - آداب و رسوم - تالش

موضوع: تالش - آداب و رسوم - زندگی - اجتماع

رده‌بندی کنگره: GT4874

رده‌بندی دیویی: ۳۹۴/۲۶۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۳۶۱۲۷



انتشارات ماهمینو

رشت، بلوار امام خمینی، بالاتر از نوشیبا، بین شهید منتظری و رسالت، مجتمع
پارک، طبقه ۱، واحد ۲؛ تلفن: ۱۳۳۷۶۲۰۱۸۳

فهرست

۴۲	مایه مَزا	۷	مقدمه مولف
۴۳	ووزَه مَزا	۹	مقدمه ناشر
۴۴	دَخَس دَخَسَه مَزا	۱۱	پچین آچین
۴۴	دو دو نَرَه	۱۱	آلاره، سور آلاوه
۴۵	لیسه مَزا	۴	خاراسازی
۴۸	کره روئن	۱۵	دَنگینه خارا
۴۹	سوره	۱۷	لایه لاشیرینی ضیاری خارا
۵۰	لور	۱۷	تَبکَه تونی
۵۱	خَرَش	۱۸	کاکا
۵۱	زَرَنَه نون	۸	عروسه گوله
۵۲	حاکه جیکره نون	۹	کولی کولی چارشنبه
۵۲	پاییز ویگرد	۲۰	چارشنبه خاتون
۵۴	■ «یاو، ی» در بین مردم تالش	۲۲	عیده گردش
۵۸	پیلَه نور	۲۳	سینزه بَدَری دَو
۵۸	بَرَزَه بَری و دَرره با	۲۴	تومه کیله
۶۰	زَه کَری	۲۵	توم نشوئه
۶۱	رو کرده	۲۷	ویجین دَوازه
۶۲	آرباتیما	۳۰	کوچاکوچ
۶۴	نَمَه زَنی	۳۷	■ بازی های تالشی
۶۸	■ هنرهای دستی زنان تالش	۳۷	لَپَه مَزا
۶۸	پاتونی	۳۹	دومه دومه مَزا
۶۹	گوروه	۳۹	داله مَزا
۶۹	جَجم	۴۲	داله داله مَزا

۹۲	ووزَه ناره گِیاب	۷۲	■ لباس محلی زنان تالش
۹۲	ماسالَه قِیمَه	۷۲	شِی و شِوار
۹۴	■ زایمان زنان در گذشته	۷۳	بَنَه دَسَمال، سَرَه دَسَمال و پَس آوند
۹۶	رَنگینه گافرو	۷۴	شِلواری
۹۷	گاز ویشون	۷۵	■ رسوم عروسی در تالش
۹۸	خَتَنه سوران	۷۵	ژَنه خازی، پَسند کردن
۱۰۰	■ امور پاییزی	۷۵	سوز پَحر
۱۰۰	لِف دِرزی	۷۷	■ برگزاری ماسالَه قبل از عروسی
۱۰۱	تَخَمَه ژَه	۷۸	عروسیّه وز
۱۰۱	پالون دِرزی	۷۸	عروسیّه بخس و رَرم
۱۰۱	نال پندی	۷۹	بَرَه بَری
۱۰۳	■ فرهنگ و رسوم قدیم	۸۰	حینا بندوق
۱۰۵	پیلَه پیلَه و روکَه چیلَه و آوتاو به حوت	۸۰	مَجَمَه و شَن
۱۰۶	چیلَه شو	۸۲	کُترا و شَن
۱۰۷	■ دَسون	۸۲	قَنَدَه کَلَه و شَن
۱۰۸	گَسَری بارار	۸۴	دُورون
۱۰۹	خَش اوَمِن واتا	۸۴	دُورون گَرِدَه
۱۰۹	رَغایب	۸۵	گَشَه بَری
۱۱۰	روزَه گَری	۸۶	وِیو وری
۱۱۱	عَیدَه فَطَر، سَرَه فَطَرَه	۸۸	گَشَه نَشِتَه
۱۱۲	قَرَبونَه عَید	۸۹	خویشا بندوق
۱۱۲	موخَرَمَه شوون	۸۹	گیریه سَرَه عروسی
۱۱۵	قَتَلَه شو	۹۱	■ غذاهای مخصوص عروسی
۱۱۶	چاووشی و چاووشی خونی	۹۱	شاکوکو

مقدمه مولف

شرح و رصف پادشاه و رسوم سنتی را به این خاطر می‌نویسم تا زیبایی برگزاری آنها، برکت‌اشی را اتحاد، ساده‌زیستی و طراوت آن زمان را یادآور شوم که اگر نقاش بوسه هم می‌آید از گذشته در نظرم مجسم می‌شود را به تصویر می‌کشیدم.

این روزها به این فکر می‌کنم که گذشته افراد خانواده بیشتر با هم بودند و شب‌های بلند و سرد زمستان را با وجود هم و در کنار هم گرم می‌گذراندند. پس می‌نویسم که یادگاری باشد از نسل من برای نسل جوان تا قدر کنار هم بودن را بدانند.

ایران کهنسال، سرزمینی است با اقوام گوناگون و سازه‌ی تاریخی کهنی دارد. اقوامی که زندگی‌شان فراز و نشیب زیادی داشت و در طول تاریخ مورد تهاجم حکومت‌ها و قبایل مختلف قرار گرفته‌است. این مجموعه‌ی تفراتی اساسی در فرهنگ مردم ایران به وجود آورد. امروز نیز با وجود سرعت تبادل اندیشه، زندگی مدرن و مهاجرت، حفظ گنجینه‌ی فرهنگ و آداب و رسوم اقوام، ضروری به نظر می‌رسد. امیدوارم این مجموعه در رسیدن به این هدف، قدم موثری باشد.